

Marian Płachecki

"Rycerz, śmierć i diabeł". (Literatura i filozofia-dziś), Tadeusz Komendant [w:] " Wypowiedź literacka a wypowiedź filozoficzna", Red. M.Głowiński, J. Sławiński, Wrocław 1982 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/1-2 (87-88), 333

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ JARZĘBSKI Jerzy: Kariera autentyku. /W/: Studia o narracji. Red. J. Błoński, S. Jaworski, J. Sławiński. Wrocław 1982, Oss., PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, t. LIX, s. 207-222.

"Autentyk" w rozumieniu autora to taki element dzieła, który mocą wewnątrztekstowej instrukcji winien być przez czytelnika traktowany jako przejęty wprost z bezpośredniego, rzeczywistego doświadczenia pisarza. "Kariera autentyku" w polskiej prozie powojennej zmusza uważnego historyka literatury do penetracji istotnie współczesnych odniesień pomiędzy literaturą a Nieliterackimi formami komunikacji masowej (zwłaszcza reportażu i publicystyki telewizyjnej) oraz do przeformułowania kilku węzłowych zagadnień teorii i ontologii dzieła literackiego (szczególnie - problematyki fikcji literackiej).

BP/87/88/13

M.P.

/I/ KOHENDANT Tadeusz: "Rycerz, śmierć i diabeł". (Literatura i filozofia - dziś). /W:/ Wypowiedź literacka a wypowiedź filozoficzna. Red. M. Głowiński, J. Sławiński. Wrocław 1982, Oss., PAN IBL. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej, t. LVIII, s. 93-120.

Próba postulatywnej rekonstrukcji współczesnego rozumienia literatury. Każde historyczne pojęcie sztuki słowa jest pewną opcją filozoficzną. W dzisiejszym obiegu potocznym przeciwstawia się sobie model strukturalistyczny i hermeneutyczny (w czym autor widzi nawrót do rozróżnień Diltheyowskich). Strukturalizm miałby reprezentować widzenie literatury w kategoriach nauki, wyjaśniającej swój przedmiot, hermeneutyka zaś - w kategoriach rozumienia. Za przeciwstawieniem tym stoi inne, konfrontujące "czysty", zamknięty w swej zupełności język z taką świadomością. Lecz rysuje się też droga trzecia, pożądana choć ryzykowna i chwiejna, otwarta na perspektywę fenomenologiczną, spinającą wizję języka i świadomości w układ napiętej i wzajemnej równowagi.

BP/87/88/14

M.P.